

Keski-Suomen sote- ja maakuntauudistuksen henkilöstöpalveluiden työryhmä väliraportti 1

Arja Aroheinä, puheenjohtaja

Keski-Suomi
2019

Henkilöstötyöryhmä, väliraportti 1

Työryhmän tarkoitus ja tavoite

- Työryhmän tehtävänä on tukea luovuttavien organisaatioiden valmistautumista ja toteuttamista liikkeen luovutuksessa. Jokainen organisaatio toteuttaa liikkeen luovutuksen itse.
- Työryhmän tehtävänä on tukea uuden organisaation/organisaatioiden toiminnan käynnistymisen valmistelua ja henkilöstön tulevaa siirtymistä luovutuksen saajalle/saajille.
- Tukea muutosta, muutoksessa elämistä ja uudistuvaa toimintakulttuuria henkilöstötyön näkökulmasta, tämä tarkoittaa esimerkiksi uudenlaisen asiakasnäkökulman korostumista.

Työskentelyn tavoitellut lopputulokset

Työryhmällä on kerättyä tietoa siirtyvistä toiminnoista, henkilöriskeistä ja henkilöstöstä. Valmisteluvaiheen päättyessä työryhmällä on raportoitu ja dokumentoitu nykytilanne karkealla tasolla koskien kaikkia siirtyvissä toimintoja/kuntia/muita organisaatioita

- Henkilömäärät, htv karkealla tasolla
- Paikallisia sopimuksia ja käytäntöjä kartoitettuna
- Muutostuen kartoitus
- Yhteistoiminnan hahmotus

Työkäytännöt

- Työryhmä kokoontuu 1/kk
- Yhdyshenkilöverkosto kokoontuu työryhmän kanssa 1 -2 kevään aikana.
- Tapaamisia, vierailua muiden työryhmien kesken (ICT, talous- ja tukipalvelut, palvelutuotantoryhmä)

Jäsen	Asema	Organisaatio
Arja Aroheinä pj	Henkilöstöjohtaja	Jyväskylä
Eeva Aarnio	Henkilöstöjohtaja	Keski-Suomen sairaanhoitopiiri
Riitta Hallberg	Henkilöstöjohtaja	Saarikka
Sirpa Hyytiäinen	Perusturvajohtaja	Luhanka
Erkki Jäppinen	Henkilöstöjohtaja	Laukaa
Jukka Kaistinen	Talous- ja henkilöstöjohtaja	Muurame
Arja-Leena Kriivarinmäki	Henkilöstöjohtaja	Äänekoski
Tarja Ojala	Hallintojohtaja	Keuruu
Sisko Piispanen	Henkilöstö- ja taloussihteeri	Wiitaunioni
Merja Virtanen, sihteeri	Kehittämispäällikkö	Jyväskylä
Maarit Mäntykoski	Palvelussuhdepäällikkö	Jämsä
Hannu Korhonen	Kehittämisjohtaja	Keski-Suomen liitto
Arja Erola	Hallintojohtaja	Ely-Keskus
Heljä Siitari	PLM, Juko	Jyväskylä
Jaana Pollari	PLM, Tehy	Jyväskylä
Sari Harjulampi	PLM, Super	Äänekoski
Ulla Sinikka Sihvonen	PLM, Jyty	Jyväskylä
Marja-Leena Hannula	PLM, Pardia	TE-Toimisto

Muutostuki – Sote- ja maakuntauudistus

Arja Aroheinä
Henkilöstötyöryhmän
puheenjohtaja

Keski-Suomi
2019

Kansallinen taso

Keski-Suomi
2019

Uudistuksen tiekartta

Tiekartta esittelee, miten valmistelu etenee vuosien 2017-2019 aikana.

ESIVALMISTELU
1.7.2017
SAAKKA

Esivalmistelu 1.7.2017 saakka

**VÄLIAIKAINEN
VALMISTELU-
TOIMIELIN**
1.7.2017–
28.2.2018

Väliaikainen valmistelutoimielin 1.7.2017 – 28.2.2018

**MAAKUNTA-
VALTUUSTO**
1.3.–31.12.2018

Maakuntavaltuusto 1.3. – 31.12.2018

**JÄRJESTÄMIS-
VASTUU
SIIRTYY
MAAKUNNALLE**
1.1.2019

Järjestämismvastuu siirtyy maakunnalle 1.1.2019

Sote- ja maakuntauudistuksen muutostuki

- Valtakunnallinen tuki alueiden valmistelijoille
- Kärkihankkeiden muutostuki
- ICT-muutostuki ja Digi-sote
- Muutosakatemia

Muutosjohtaminen ja visio

- Maakunnissa sovitaan itse valmisteluorganisaatiosta ja työtavoista.
- Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen edellyttää taitavaa muutosjohtajuutta.
- **Onnistumisen kannalta olennaista on yhteinen tahtotila, yhteiset tavoitteet ja keinot niihin pääsemiseksi.**
- **Muutoksen tekemiseen tarvitaan kaikki keskeiset toimijat, henkilöstö ja alueen asukkaat.**
- Valmistelun tulee olla jäsentynyttä ja sille tulee laatia suunnitelma.
- Muutossuunnitelmassa tulee olla visio, toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja keinot niiden saavuttamiseksi sekä aikataulu.

Kuntaliiton ja KT Kuntatyönantajien muutostuet

- <http://www.kunnat.net/fi/palvelualueet/maakuntaudistus/muutostuki/Sivut/default.aspx>
- Kuntaliitto tukee kuntia ja alueita sote- ja maakuntaudistuksen suunnittelussa ja toteutuksessa tarjoamalla maksutonta matalan kynnyksen asiantuntijaneuvontaa
- Tässä muutosprosessissa KT tukee kuntia ja kuntayhtymiä luovuttavina organisaatioina sekä uusia maakuntatyönantajia ja väliaikaishallintoa.
- Muutostuen muotoja ovat muun muassa
  - ohjeet, neuvot, hyvien käytäntöjen levittäminen
  - verkostot
  - viestintä, oppaat
  - tutkimukset, kyselyt, tilastot
- <http://www.kuntatyonantajat.fi/fi/ajankohtaista/muutostuki/Sivut/default.aspx>

Paikallinen muutostuki

Keski-Suomi
2019

Johtamisosion toteutus Keski-Suomen SOTE 2020 -hankkeessa

- Asukas- ja asiakaslähtöisyys
  - Asiakasprosessiajattelu
  - Palveluohjaus
  - Yksi yhteinen suunnitelma, asiakassegmentointi
- Sote –integraatio
- Hierarkiasta verkostoihin
  - Tulevaisuudesta käsin johtaminen
- Sähköiset palvelut/digitalisaatio
  - Uudet viestinnän mahdollisuudet
- Joustavuus niissä muutoksissa, joista emme vielä tiedä

Johtamisosion toteutus Keski-Suomen SOTE 2020 – hankkeessa > **jatkunut/toteutunut hankkeen jälkeen**

- Sote –johtamisvalmennus
  - Rakentajat ja Raivaajat sekä Tamora Oy (n. 40)
- **Oppisopimuskoulutuksena toteutetut ja toteutettavat johtamiskoulutukset**
  - SOTE 2020 –JET: JET 1 ja JET 2 (yhteensä n. 50 + mentorointi)
  - Keski-Suomen SOTE 2020 Lähiesimiestyön ammattitutkinto (4 ryhmää + sekaryhmiä yhteensä n. 100 + mentorointi)
- **Tuotekehitystyön erikoisammattitutkinto**
  - proaktiivinen kehittäminen, valinnaisina Brändin rakentaminen, Tuotteistaminen tuotekehitystyössä, Innovaattorina toimiminen, Palvelumuotoilu tuotekehitystyössä
  - suunnittelu kesken > opiskelijat voisi aloittaa lokakuussa 2017
- **KunTeko 2020 –ohjelman hyödyntäminen**

Maakuntauudistus Keski-Suomessa

- Sopimusosapuolia ELY ja KEHA
- Prosessi yhteinen ELY –keskuksen ja K-S –liiton henkilöstölle
- Henkilöstön kehittäminen, kokoontumiset ja valmennukset > tuki valmisteluryhmille
- Prosessissa hyödynnetään ns. REAL –työkalua: tasa-arvoinen vuorovaikutusalusta henkilöstön ja johdon välille
  - Humap ja O-P Juoperi sparraajana
- Tavoite on auttaa johtoa ja koko henkilöstöä orientoitumaan yhdessä tulevaan muutokseen ja luomaan **yhteinen käsitys asiakaslähtöisistä palvelukokonaisuuksista**
  - OSALLISUUS JA ASIAKASLÄHTÖISYYS
  - RAKENTEIDEN SIJASTA TOIMINTAA ASIAKKAIDEN HYVÄKSI

Myös muuta tapahtuu, esimerkiksi

- Jyväskylä: Osaamispilotti matkalla uuteen sairaalaan: kuntoutus ja erikoisvastaanottojen osaamisen kehittämisen hanke
- Keski-Suomen sairaanhoitopiiri:
  - Potilas ensin hyvään kohtamiseen – integroituu koulutukseen
  - Lääkärit ja taloudellisuus
- Keski-Suomen pelastuslaitos: johtamisen kehittämishanke muutokseen (Humap)
- Jyväskylä: Valinnanvapaushanke
  - Esimerkiksi palveluohjauksen kehittämishanke kilpailutettu
- Keski-Suomi: JAO ja POKE, oppisopimuskeskus
  - Sairaanhoitopiiri, kunnat ja yksityinen puoli
  - Mielenterveys- ja päihdetyön erikoisammattitutkinto
    - Asiakkuus ja em. teemojen yhteen sitominen

Osallistavan ja vaikuttavan muutostuen kriteerit

- Muutosprosessin moninaisuus – Muutostuen moninaisuus
  - Realiteetti: koostuu palasista
- **Muutoksen punainen lanka: tavoitteiden, päämäärään ja sisältöjen yhdenmukaisuuden varmistaminen**
  - Linjattava yhdessä mitä ovat
  - Tunnistaa toimintaympäristön muutoksen
  - **Tausta-ajatuksista samaa mieltä oleminen ja yhteisymmärryksen varmistaminen eri valmisteluryhmissä, myös prosessin aikana**
  - Kenen näkökulmasta ja mitä edistään muutosta tehdään
  - **Uudenlainen asiakasnäkökulma keskeistä?**
  - **Mitä opimme eri toteutuksista**
- Henkilöstö, Esimiehet, Johtajat, Päätäjät
- Ammattiryhmittelyt, **toiminnoittain (integraatio)**
- ”katvehenkilöstöryhmät” > onko niitä, tukipalvelut...

Osallistavan ja vaikuttavan muutostuen kriteerit

- **Yhdessä tekeminen ja suunnitteleminen > uusiakin suunnittelijoita henkilöstöstä**
- **Henkilöstö:** Miten mahdollistetaan osallistuminen valmisteluun, toteutukseen ja varsinaiseen muutostukeen
- **Menetelmien ja käytettävien työkalujen valinta**
  - Modernit menetelmät: esim. Real (kilpailuttaminen)
  - Muutos osana arjen työtä, työssä oppiminen, työssä tapahtuva, ei irrallinen, päälle liimattu esim. koulutusohjelma
  - Herättely ja oivaltaminen: ”Järkytä avoimuudella”
  - Vuorovaikutus ja viestintä
- **Esimiestyön merkitys**
- **Keskeistä kokonaisuuden koordinointi**
  - Punainen lanka > varmistamiseen tarvitaan kaikkia
- **Muutoksen rakentajien tavoittaminen**
  - Tavoitteet, resurssit ja toteutus
  - Kuinka tehdään? > henkilöstötyöryhmä laajennettuna > missä määrin mahdollista, kevyellä tavalla mahdollista 1. vaiheessa
  - Yhteistyö Tutkimus, koulutus ja kehittäminen ryhmän kanssa
  - Muutostuen tarve ja sen organisoinnin, miten se tehtävä > evästyksenä ja valmisteltuna väliaikaiselle toimielimelle
- **Aktiivinen seuranta ja osallistuminen myös valtakunnalliseen**

Muutostuen kustannuksista

- Valmennuksen, tuen tai sparrauksen hinta ulkopuoliselta kumppanilta tyypillisesti 800-1200 €/päivä + alv
  - Ryhmän koolla merkitystä kustannusten lisäksi vaikuttavuuteen
  - Esimerkki 10 000 ihmistä, joille 4 päivän valmennus vuoden aikana 100 hengen ryhmissä > 400 000 €
- Verkkoluennot ja webinaarit, sähköiset **oppimisalustat** soveltuvat osaan > mahdollistavat laajemman tavoitavuuden
- Hyödynnettävissä myös muita rahoituskanavia: esim. hankkeet ja oppisopimus
- Tuloksellinen ja systemaattinen suunnittelu ja koordinointi vaatii henkilöresurssia
  - 1 htv (50 000 – 80 000 euroa vuosikustannus)

- **Asiakkuus, integraatio, oppiminen, verkostot, digitalisaatio, taloudellisuus,...?**
- Valtakunnan taso
  - Ohjaus, hankkeet, muutosvalmennus jne
- **Keski-Suomen taso**
  - Mitä on? Viestintä ja vuorovaikutus, yhteinen rakentaminen
- **Keski-Suomen taso teemoittain ja toiminnoittain**
  - Tapahtuu jo nyt paljon
  - 10 000 tekijää, x toimintaa, y integraatiota
  - Muutoksessa olevat toiminnot ja heidän kumppaninsa, julkinen, yksityinen ja kolmas sektori, palvelun järjestäjä ja tuottaja, interventiokumppani
  - Käynnissä, punaisen langan varmistaminen
  - Esimiehen rooli aivan keskeinen
  - Haaste: uusi toimintakulttuuri ei synny ulkoa, vaan omaan työhön rakennettuna
- **On yhdessä rakennettava vaikuttava muutostuen verkko**

Vaihe 2. Väliaikainen valmistelutoimielin

- Edellinen systematisoituu
- Päätettävä yhteiset osiot ja välineet siihen
- On mahdollista synnyttää osaamisen kehittämisen tarjotin
- Vaatii selkeän resurssoinnin
  - Suunnitteluun
  - Toteutukseen (kumppanit toteuttajina)
  - Htv ja palveluiden hankinnat
  - Ei tehdä oman työn ohella
  - Kilpailuttaminen huomioitava
- Tarkennettu ehdotus

Muuta resursoinnista ja riskeistä

- Henkilöstötiedon keruuta varten tietoturvallinen ja yhteinen koontialusta koko Maakuntaan (jos ei valtion taholla)
- Kilpailuttaminen
- Liikkeen luovutuksen toteuttaminen vastaanottajan näkökulmasta vaatii resursointia (htv)
  - Tietojen siirto
  - Asioiden yhteensovittaminen
  - Järjestelmien toimivuus, palkanmaksu 1.1.2019